

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tost/15/2018
Identifikačné číslo spisu: 9514100054
Dátum vydania rozhodnutia: 23. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9514100054.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovej na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 23. mája 2018 v trestnej veci odsúdeného T. K., pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 19. apríla 2018, sp. zn. BB - 4T/16/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušuje uznesenie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB - 4T/16/2014 z 19. apríla 2018 a ukladá súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica na verejnom zasadnutí konanom 19. apríla 2018 rozhodol podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, že odsúdený T. K., nar. XX. júna XXXX v I., sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 1. augusta 2014, sp. zn. BB - 4T/16/2014 neosvedčil a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého mu bol podmienne odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu vo výmere 4 roky vykoná. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „Dňa 12.03.2018 Okresný súd Spišská Nová Ves doručil podpísanému súdu rozsudok zo dňa 11.04.2017, sp. zn. 3T 97/2016 - 117, ktorým odsúdeného T. K. uznal za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ako aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8To/64/2017-152 z 19.02.2018, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zrušený vo výroku o treste a o spôsobe jeho výkonu a bol mu uložený peňažný trest vo výške 200 (dvesto) eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil mu náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov. Z rozsudkov Okresného súdu Spišská Nová Ves a Krajského súdu Košice, prečítaných na verejnom zasadnutí vyplýva, že odsúdený T. K. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, keď v dobe od 15.01.2016 najmenej do 10.04.2016 v bývalom objekte Agrodružstvo Nemešany, postupne odcudzil, tam voľne nachádzajúci sa materiál, čím pre

poškodeného Y. G. spôsobil odcudzením škodu vo výške 3.419,- €. Za to mu bol, ako je to už uvedené spomenutými rozsudkami, uložený peňažný trest vo výške 200 €. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu Košice vyplýva, že tento druh a výmera trestu mu bola uložená s prihliadnutím na jeho nepriaznivú sociálnu situáciu, keď sa osobne stará o ťažko chorých rodičov. Z ilustrácie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že počas plynutia skúšobnej doby od termínu, do ktorého mu bola skúšobná doba započítaná, sa odsúdený dopustil dvoch priestupkov na úseku dopravy, za ktoré bol postihnutý uložením blokových pokút 20, resp. 10 euro. Pri posudzovaní otázky, či sa podmienične odsúdený osvedčil, možno hodnotiť len okolnosti, ktoré nastali v skúšobnej dobe. Pre osvedčenie sa v skúšobnej dobe je nevyhnutné, aby odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, a teda dodržiaval právny poriadok a nedopúšťal sa trestnej činnosti. Súd u odsúdeného nezistil žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by mohli viesť k tomu, aby mu súd ponechal v platnosti podmienične odsúdenie, prípadne predĺžil skúšobnú dobu, ktorá v čase rozhodovania súdu už uplynula. Odsúdený si bol vedomý toho, že mu plynie skúšobná doba podmieničného odsúdenia, a aj napriek tomu sa dopustil ďalšieho úmyselného trestného činu, a teda svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu. Vzhľadom na tieto skutočnosti, súd dospel k záveru, že u odsúdeného boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Súd si je vedomý nepriaznivej životnej situácie, v ktorej sa odsúdený nachádza, ale nevidí dôvod, aby táto skutočnosť mu bola opakovane na prospech, keď ju už v jeho prospech, pri ukladaní trestu, vyhodnotil Krajský súd Košice, vo vzťahu ku ktorému trestu súd poznamenáva, že uložený peňažný trest doteraz nezaplatil. Súd zaradil odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa ustanovenia § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, vzhľadom na to, že odsúdený nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu, vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. „Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený riadne a včas sťažnosť prostredníctvom svojho obhajcu. V odôvodnení sťažnosti namietal, že sa v skúšobnej dobe dopustil priestupkov na úseku dopravy, ale jedná sa o menej závažné priestupky. Skutočnosti, ktoré popísal Špecializovaný trestný súd nezakladajú zákonný dôvod na rozhodnutie o neosvedčení sa v skúšobnej dobe. Má za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je nepomerne prísne. Nie je osoba s asociálnymi rysmi, nemá problémy so správaním, v spoločnosti nemá žiadne nezhody, nepožíva alkoholické nápoje, správa sa slušne, nikdy nebol riešený komisiou verejného poriadku. V mieste trvalého bydliska sa stará o rodičov v dôchodkovom veku, pričom matka je onkologický pacienta otec trpí epilepsiou. U rodičov je potrebná denná starostlivosť ako aj vykonávanie doprovodu do zdravotníckych zariadení. Má za to, že ide o okolnosti dostatočné na to, aby súd ponechal v platnosti podmienične odsúdenie, prípadne predĺžil skúšobnú dobu. Predĺženie skúšobnej doby v tomto prípade by malo výchovný charakter. Nepodmienečný trest odňatia slobody by výrazným spôsobom zasiahol do starostlivosti o chorých rodičov a malo by to citelný dopad na spolužitie celej rodiny. Čo sa týka jeho osoby, žije bezúhonným životom, doposiaľ nebol súdne trestaný. Pri určovaní druhu a výmery trestu mal súd prihliadnuť na ustanovenie § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, ako aj na § 39 ods. 1 Trestného zákona. Najvyšší súd ako súd nadriadený po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote. Na podklade podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná. V prvom rade najvyšší súd poznamenáva, že samotný výrok uznesenia Špecializovaného trestného súdu trpí formálnymi nedostatkami, keď:- vo výroku chýba zákonné ustanovenie podľa, ktorého mal súd vo veci rozhodnúť (§ 419 ods. 1 Trestného poriadku) a- vo výroku mal súd správne odkázať na § 52 ods. 1 Trestného zákona a nie na § 50 ods. 4 Trestného zákona. K tomu najvyšší súd poznamenáva: Pokiaľ Špecializovaný trestný súd rozhodoval len podľa Trestného zákona a nie podľa Trestného poriadku, nepostupoval správne. V § 50 ods. 4 Trestného zákona a v § 52 ods. 1 Trestného zákona sú upravené podmienky, ktoré musí súd skúmať pri rozhodovaní o tom či sa odsúdený osvedčil v skúšobnej dobe podmieničného odsúdenia. Procesný postup a samotné rozhodnutie súd musí „urobiť“ podľa Trestného poriadku, čo jasne a zrozumiteľne vyplýva z ustanovenia § 419 ods. 2 Trestného poriadku: „Proti uzneseniu podľa ods. 1 (§ 419 Trestného poriadku) je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok“. Okrem toho Špecializovaný trestný súd si zrejme neuvedomil, že rozhodoval o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe určenej pri podmienične odloženom výkone trestu odňatia slobody s probačným dohľadom (§ 51 Trestného

zákona) a nie o premene „jednoduchej podmienky“ (§ 50 ods. 1 Trestného zákona). Preto bolo povinnosťou súdu skúmať podmienky na osvedčenie sa odsúdeného v zmysle § 52 Trestného zákona a nie podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona. Už len pre vyššie uvedené formálne pochybenia bolo potrebné považovať sťažnosťou napadnuté uznesenie za zmätočné a nezákonné. Najvyšší súd poznamenáva, že nie každé odsúdenie páchatel'a za trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia musí automaticky viesť k rozhodnutiu o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe pri predchádzajúcom odsúdení. Podľa názoru najvyššieho súdu je potrebné v každej veci vždy osobitne zohľadniť a prihliadnúť na konkrétne okolnosti prípadu a na jej špecifiká ako z pohľadu spáchaného trestného činu (závažnosti, intenzity, následkov, správania sa odsúdeného po čine a pod.) tak aj osoby odsúdeného a jeho rodinných pomerov. V predmetnej veci už Krajský súd v Košiciach uložením „len“ peňažného trestu odsúdenému T. K. naznačil, že nepovažuje menovaného za tak vážne kriminálne narušenú osobu aby bolo nevyhnutné za každú cenu preferovať účel trestu z hľadiska jeho generálnej prevencie. Neprehliadnuteľným je, že menovaný peňažný trest zaplatil (čo Špecializovaný trestný súd vôbec neskúmal) a taktiež i to, že v mieste bydliska je pozitívne hodnotený, s tým že jeho rodinné pomery sú zložité z dôvodu starostlivosti o vážne chorých rodičov. V ďalšom konaní je potrebné aby Špecializovaný trestný súd zistil ako prebiehal probačný dohľad nad menovaným, a tak skúmal podmienky osvedčenia sa odsúdeného v zmysle § 52 ods. 1 Trestného zákona a zvažil či nie je možné odsúdenému dať ešte jednu a už poslednú šancu na preukázanie, že dokáže viesť riadny život. S ohľadom na uvedené rozhodol najvyšší súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná